

ár 3.
 birójától.
 128-31
 tartozó
 ett szü-
 corona.
 szüle-
 gények
 t kér-
 g be-
 mert a
 elembe

Szerkesztőségi Iroda:
 Nagybecskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előfizeté-
 sek és a lap szétküldésére vo-
 natkozó felszólalások intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 27. szám.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 24 kor.
 Félévre ——— 12 .
 Negyedévre ——— 6 .
 Egy hóra ——— 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik
 vasár- és ünnepnapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, február 4.

Meggondolási idő.

Nagybecskerek, február 4.
 A nagy malomkereket kiemeiték a vízből, a malom áll; nem örül, de nem is zakatol. A képviselőházat elnapolták, a képviselők haza utaztak kerületeikbe, az országgyűlési pártkörökben nyugalom uralkodik, mely előreláthatólag hosszabb ideig fog tartani. A helyzet, ha szabad így szólunk, ideiglenes nyugvóponthoz érkezett; különben látszólag nem változott. De csak látszólag, mert az a nagy beszéd, melyet Tisza miniszterelnök a képviselőház elnapolása előtt tartott, nem maradt hatás nélkül, ha nem szerelte is le azonnal az obstrukciót. Hogy a hatás mily erős volt, abból lehetett legjobban látni, hogy a „küzdő ellenzék sajtóközege nem tudott magán másképp segíteni, mint azzal, hogy a tényeket elferdítve, stílisztikai bukfeneket vetett, hogy így ejtsen tévedésbe a helyzet komolyságát illetőleg. A valóságban azonban a „küzdő ellenzék“ taborában is tudatában vannak annak, hogy végre immár komolylyá vált a dolog, és a „hajlik vagy török“ elvnek második alternatívája kell, hogy következék.

Hisz nem szenvedhet kétséget, hogy a többség és a kormány kötelességei a parlamentarizmussal, az alkotmányval és az ország vitális érdekeivel szemben nem merünek ki a passzív rezisztenciában, ha ez az eszköz, valamint a legmesszebbmenő előékenységek egy kis pártfőredék makacságán meghiusul! Más eszközökhöz kell tehát nyulni és ha kérdezik, milyenek legyenek ezek, erre csak ezt az egyet feleljük: Méltók sem lennének az alkotmányra, ha azt oly kautélákkal el nem láttuk volna, hogy egy marék hóboros ember ellen megvédhessük.

A képviselőház szabályai nem készültek ugyan abban a feltevésben, hogy állandóan visszaélhessenek velük, de miként az állam

egy bizonyos területre elrendeli a rögtönítelő bíróságot, ha a rendfenntartására szolgáló rendes eszközök nem elégségesek, ugy rendkívüli eszközökhöz kell, hogy nyuljon a suprema lex is, hogy a parlament rendkívüli baján segítsen és az államügyek rendes menetét ismét lehetővé tegye. És a Tisza kabinet meg fogja tudni találni a rendkívüli eszközöket és aggodalom nélkül alkalmazni fogja őket. Lehet, hogy nem fog sikerülni mindjárt az első dobásra ismét helyreigazítani a kifocamodott rendet, de azért ez ne bátoratlanítsa el a rend barátait, mert miután a kormány erősen el van határozva, hogy erős eszközökkel él, a végsőig fog menni, ha szükség lesz rá, és a harcot végül a választókerületekben fogja végig küzdeni.

A legközelebbi hetekben elég hosszú megmondolási ideje lesz a „küzdő ellenzék“nek. Magától is eljuthat annak ismeretű, hogy már több volt az elégnél és leteszi a rendkívüli fegyvereket, ha nem, nos akkor le kell fegyverezni és ártalmatlanná kell tenni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 10 óráig délután; Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A torontái vöröskereszt közgyűlése. A magyar szent korona országai vöröskereszt egyesületének torontálmegyei választmánya és nagybecskereki főkegyesülete a folyó hó 14-én délután 10 órakor a főispáni kisteremben tartja rendes évi közgyűlését.

— Demkó Pál temetése. A megboldogult dr. Demkó Belánszky Pált tegnap délután temették el óriási részvét mellett. A gyászhoz a család tagjain kívül összegyűlt a vármegye és

város közeletének minden kitünősége s a közönség sorában ott láttuk Torontálmegye törvényhatóságának és tisztikarának élén dr. Dellimánics Lajos főispánnal és Jankó Ágoston alispánnal, továbbá Karácsonyi Jenő gróf vbt., Nagybecskerek város képviselőtestületét és tisztikarát dr. Perisics Zoltán polgármester vezetésével, az ügyvédi kar tagjait, a közös hadsereg és honvédség tisztikarát, a kaszinótársulat küldöttségét és számos más testületet és intézetet. A gyászháznál dr. Mangold Samu ügyvéd bucsuztatta el az elhunytat szép beszédben s az egyházi szertartás után, melyet Brunner, Schipper és Engl segédlelkészek végeztek, a halottat a pompás gyászkozsira tették s a közönség nagyrésze kikísérte Demkót utolsó útján a temetőbe, ahol a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. A boldogult koporsóját a szebbnél szebb koszorúk borították, melyek a következők:

Palinak — Katica, Édes atának, Pala, Stefánia, Dező, Tatának és grosztának — Vici, Malvin, Kató, Édes apának — Bandi, Pista, Miklós, Zoltán — Családunk régi hű barátjának, Gróf Karácsonyi Jenő és neje, Torontálmegye közönsége, Nagybecskerek város közönsége, dr. Demkó Pálnak — a nagybecskereki ügyvédi kar, A nagybecskereki rétlécsapó társulat — volt érdemes elnökének, Dr. Demkó Pálnak — a banklaci uradalmi tisztikar, Szeretett nagybátyjuknak — Irma, Geza, Laci, Legutolsó üdvözlét — a taayáról, Pali bácsinak — Steingaszner Ferenc és családja, Pali bácsinak — Szávits család, Familie Daun, Kegyelete jelöl — Annau Janos és családja, Jó Pali bácsinak — Karesi, Nelly, Édes bátyamnak — Mari, Felejtethetlen sígőranak — Vilma, Pálnak — Imre, Flórika.

A tegnap felsoroltakon kívül részvétüket fejezték még ki: Stojanovics Vazul, Botka Lajos és neje, Gyertyánffy Jenő és neje, Thomka Emil, Daniel Ferenc, Török Béla, Rankovics Széna, Zsiross József, Faur Kornél, Messinger Karolin, Kulifay Vécsey Jola, öz. Vécsey István, Sándor József Déva, Gesztessy Ferenc Budapest, Rainer Károly Budapest, gróf Karácsonyi Aladar Budapest, Kovács Gyula Budapest, Gyertyánffy László Győr, Hajdu Zoltán Budapest, Wrehowszky Vilmos Budapest, Grób Béla Nagyikinda, Vágo és Schwarz, Bezuk István Zombolya, Porzsolt Béni Budapest, Forró Róbert Budapest, Kripné Beodra, Demkó Béla Budapest, Koronghy Gyula

A „TORONTÁL“ tárcája.

A játéklarlangban.

A kaszinó termében, az aranyakkal teli zöldposztós asztalok körül, bágyadtan folyt a játék. A croupier-ek monoton hangon, gépiesen ismételték a kiáltást:
 — Faites vos jeux . . . Rien ne va plus!
 A nagy játékosok körül hallgatag, ideges csoportok állottak és lesték a kis golyó fordulását, a sors szeszélyét.
 Jordal belépett.
 — Nini! erről puska por szaga érzik! — mondta egy hang. — Jó napot.
 — Tönkre akarja ma tenni a bankot?
 — Mindenesetre, — felelte Jordal mosolyogva. — Vagy labra állítom magam ismét, vagy . . .
 — Merre jártál eddig? Színházban voltál?
 — Nem kissé szellőztettem a fejemet a kertben; egy padon végigolvastam az egész lapot.
 — Én már egy hét óta nem érek rá semmire, — mondta Fremont. — Ebben az átkozott országban semmi sem érdekli az embert, se hegyek, se tenger, de még az asszonyok sem; csak a piros és fekete. Mi történik tehát a nagy világban?
 — Semmi.
 — A Humberték?
 — Még a régi . . . Az egyetlen dolog, amely megkapta a figyelmemet a lap hirrovatában: egy újdonság. Valami félelmetes, titokzatos alak fegyveres kézzel osztja a halált a nyári lakokban, az aszfalton, a ligetekben; és ahol megjelent, elegáns névjegyet hagy hátra ezzel a névvel: Facchini. Hogy kicsoda? azt senki sem tudja. Jön, öl és eltűnik. Jelezték Párisban, fölsímték Londonban,

üldözték a tengerparton, — de mindenütt kisiklott üldözői kezei közül. Vakmerőséggel és ügyességgel dolgozik, de azt hiszem, a rendőrség tulbecsülte a gazembert, amikor huszonötezer frankot tüzött ki a fejére.

A szalon most egyszerre telni kezdett új jövevényekkel.
 A kártyajátéknál a komolyabb játszók seregltek össze: hallgatag nyugodt csoport; nagy pénzbe ment a partie.
 — Ötven arany a bank!
 — Száz!
 — Százhuszonöt.
 — Százötven! — mondta Jordal.
 — Százötven egyszer . . . kétszer . . . háromszor . . .

Jordal székét vont maga alá, leült és átadta a pénzt a croupier-nek. A játék megindult. Kétszer-háromszor csakugyan nyert is abban a mezőnyben és a szerencse ettől fogva el sem hagyta többé. Az összes többi játékosok mind benne bizakodtak, valamennyien az ő kártyaira rakták pénzüket. Egyetlen ember maradt meg csökönnyösen a vesztes oldalon. Megkérte az egyiket a másik után. Az emberek csodálkozva nézték és suttogva mordonogáltak:
 — Vagy örült, vagy milliómos!
 Az aranyak csengésének zajából időnkint kivált a croupier hangja:
 — Ezerkétszázötven arany a bank! . . . Faites vos jeux!

Az ismeretlen maga elé tette a tárcáját és ekkor először nyitotta fel az ajkait!
 — Tartom a bankot!
 Jordal vonakodott. Megelégedjék-e az eddigi nyereséggel vagy pedig adja le még egyszer a

kártyáját? Nem fordul-e éppen most a szerencse kereké?

Nema, kíváncsi várakozással tekintett rá most mindeki.
 — Tartom! — kiáltotta Jordal harsány hangon és kissé remegő kézzel kiosztotta a kártyát. Halkan fölemelte az övét, azután kijelentette:
 — Kilenec!

Az ismeretlen egy pillantást vetett a maga kártyájára, azután elvetette azokat. Jordal pillanynyi várakozás után odanyújtotta a tenyerét az ismeretlen felé. Az nem mozdult.
 — Ezerkétszázötven arannyal tartozik, uram, — világosította föl az ismeretlen a croupier.
 A különös ember erre megszólalt:
 — Nincs nálam annyi, uram . . .
 — Uram, — felelte Jordal — itt nem szokás becsületszóra játszani. Nem ismerem önt. Ha elvesztettem volna, fizetnem volna. Ön pedig üres tárcája ellenében tartotta a bankomat!

A közönség morgogott, mintha a sérelem mindenkit illetne.
 — Gyalázat! Tolvajlás! Az ember nem lehet eléggé óvatos!
 Az ismeretlen megfordult:
 — Biztosítom önöket, uraim, hogy mindenütt joga van a játékosnak huszonnégy órai halasztásra. Én azonban nem akarok ennyi ideig várni a tartozásom kiegyenlítésére.
 Ezzel Jordal felé fordult:
 — Ami önt illeti, uram, ime, átadom önnek a tartozásomat. Huszonötezer frankkal tartozom önnek, éppen ennyit ér a fejem. A nevem Facchini! . . . Fizetek!

És mielőtt bárki megakadályozhatta volna, előrántotta a revolverét és a halántékába lőtt.
 Maurice Leval.

Budapest, Balás Iván Elemér, gróf Klebersberg Kunó Budapest, Viszkidenszky Gusztáv Zombolya, Hekler Elek Budapest, gr. Nákó Sándor Nagyszentmiklós, Tallián Béla Budapest, Szigethy Vilmos Szeged, Vinczebidy Izidor N.-Kikinda, Mangold Herman, Gulden Rikárd Budapest, Geiszlerné Decker Vilma Arad, Barcsay Lajos Déva, Csulay Lajos Déva, Oldal Antal, Mara László és neje Déva, Braun Miksa Budapest, özv. Gyertyanffy Jánosné Győr, Havas Emil Budapest.

— **Az ápoló nővérek priorja Nagybecskerekén** Seigerschmied Mátás az ápoló apácák priorja ma Nagybecskerekre érkezett, hogy az itteni kórházban működő apácákat meglátogassa.

— **A szabad liceum érkekezlete.** A nagybecskereki szabad liceum vezetősége ma este fél 9 órakor a kaszinó kistermében érkekezletet tart a liceum irodalmi matinéja ügyében.

— **Iparhatósági ülés.** Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester előklésével ülést tartott. Az ülésen 3 iparengedélyt adtak ki. Törítés csak 1 volt. Ezenkívül még több kihágási s egyéb folyó ügyet intéztek el.

— **Tisztújítás Tomaso vácon.** Tomaso váci községében a minap ejtették meg az előjárók választását. A választások eredménye a következő: bíró lett Galenovich Iván, albiró: Herczegváci Mladen, pénztáros: Lazárev Stevo, árnyagám: Mihályev Misa, esküdték: Vászits Zsiva, Milityev Stevo, Nicolits Péter és Perity Zsiva. A választás a legnagyobb rendben folyt le.

— **A zombolyai polgári iskola államosítása.** Zombolyáról írják lapunknak: A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett községünk előjáróságához, melyben értesíti, hogy hajlandó a községi polgári iskolát állami kezelésbe venni, ha a község arra kötelezi magát, hogy az iskola épületét szerződésileg az államra ruházza át, továbbá ha az intézet berendezését és fenntartását, szóval a dologi kiadásokat sajátjából fedezi. Az iskolaszék legutóbb tartott ülésén tárgyalta a miniszter leiratát és elhatározta, hogy elfogadja a községi polgármester által szabott feltételeket, egyezsersmind megbizta Viszkidenszky Gusztáv alelnököt az államosítás keresztülvételére szükséges lépések megtételével.

— **A hadastyán-egylet bálja.** A dr. Perisics Zoltán védnöksége alatt álló „Első nagybecskereki magyar katonai hadastyán- és betegsegélyező-egylet” február hó 6-án az Ellmer-féle vendéglő összes helyiségeiben betegsegélyező alapja javára táncestélyt rendez. A multság kezdete este 8 órakor. Belépő díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 kor. 40 fill. Felülfizetéseket a nemes célra való tekintettel köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáznak.

— **Elégtétel a nagyikikindai huszártiszteknek.** Mint Nagyikikindáról írják lapunknak, az ottani társadalom az uni vadásztársaság társas összejövetele alkalmából szép ovációban részvételre a nagyikikindai huszártiszteket, a kiknek hazafiságot lovag Zolnay Viktor két nagyikikindai huszártiszttel rögtönzött afférvél befekteteni igyekezett. A méltatlanul meghurcolt huszártisztek ezen az összejövetelen teljes elégtételt nyújtott a magyar ur társaság s a lakomán felkesen ünnepeite a kikindai derék huszártiszteket, ami egyben élénk biznysága annak, hogy a város polgársága s az ott állomásozó katonaság között, mint mindig, most is a legjobb viszony áll fenn. A vadásztársaság elnöke Jankó Ágoston alispán akadályozva lévén a megjelenésében, táviratilag üdvözölte a társaságot. A fényesen rendezett vacsora közben dr. Bogdán Zsvikó polgármester mondotta az első tisztelet a katonaságra általánosságban és különösen a Hadik-huszárezred nálunk állomásozó tiszti karára, mely minden alkalommal tanusított hazafias érzülete, gavalléros és lovagias fellépésével a civil ur körökben magának oly osztatlan rokonszenvet biztosított és oly pozíciót teremtett, hogy a hadügyi kormány intézkedése folytán küszöbön álló távozása, — mely talán már ez évben következik be, — igazán átértett mély sajnálatot kelt, olyannyira, hogy a veszteséget szinte pótolhatlannak látja. A tisztakar nevében Pau er István huszárfőhadnagy köszönte meg szép szavakban az ovációt, amely az egész lakoma alatt folytatódott s a társaság a legkellemebb érzésekkel oszlott szét.

— **A huszfogyasztás Nagybecskerekén.** Érdekes statisztikát kaptunk arról, hogy mennyi huszfogyasztottak az elmúlt évben Nagybecskerekén. E szerint 1903. év folyamán városunkban a X. kerületet (Muzslya) kivéve közfogyasztásra levágtak összesen 55 bikát, 524 ökröt, 1529 tehenet, 1591 borjút, 9 bivalyt, 2440 juhot, 1513 bárányt és 1529 sertést s ha az ökr, bika és bivaly súlya átlagosan 300 kgr., ha a tehenek átlagosan 180

kgr., a juhek és borjuk súlya átlagosan 25 kgr., míg a bárányoké 5 kgr. és a sertéseké átlagosan 100 kgr., úgy a közfogyasztásra szánt állatok összes súlya 710.000 kgr. tett ki. Nagybecskerek városában Muzslya nélkül, hol külön vágóhid van, összesen 21.000 lakos van s ha ehhez hozzá vesszük a rendes, a katonai állományt, valamint felváltva tömegesen a fegyvergyakorlatokra bevonuló, az év nagy részén itt tartózkodó tartalékos és póttartalékosokat, ugyazint a városunkat látogató s ideiglenesen itt tartózkodó idegeneket, úgy magának Nagybecskerek városában lakó emberek számát 24.000 re kell tenni. A huszfogyasztás szempontjából levonandók a csecsemők, az apró gyerekek stb., ezek számát pedig bátran tehetjük 4000-re. Ilyenformán Nagybecskerek városában a huszfogyasztók száma körülbelül 20.000-re tehető ami azt jelenti, hogy a közfogyasztásra szánt husból Nagybecskerekén átlagosan évente körülbelül 36 kiló hus jut egy-egy husfogyasztóra, a mi naponta körülbelül 10 dekát tesz ki. Ez a husjutslek lényegesen javul azáltal, ha tekintetbe vesszük, hogy a közfogyasztásra szánt állatvágásokon kívül házilag is vágnak évente körülbelül 4000 disznót és rendkívül sok behozott és itt nevelt haromfit, továbbá nem utolsó rubrikát képez a husfogyasztásban a halak és a vadhus fogyasztása, mindazok szembevételével joggal állítható, hogy Nagybecskerekén egy-egy husfogyasztóra esik naponta körülbelül 13 deka hus. Természetesen ezen szám a valóságban nagyban megváltozik, mert a szegények asztalán csak ritkán kerül hus, másrészt a bőjtök ideje alatt a lakosság nagyrésze, főleg a görög keleti hitfelekezetiek közt, a husevéstől tartózkodik s így vagyonosok husfogyasztása ennél fogva lényegesen nagyobb a fentjelzett mennyiségénél.

— **Táncestély Bánlakon.** A bánlaki járás jegyzői kara február 10-ikén táncestélyt rendez a bánlaki kaszinóban. A multság tiszta jövedelmét az országos jegyzői árvaház javára fordítják.

— **Felülfizetések.** A „Nagybecskereki magyar olvasó-kör” február hó 2-án tartott táncestélyén felülfizettek: Dr. Nagy Dezső 5 korona, dr. Fried Albert 3, Ország Péter megyei ár. ülnök 2, Simonides Gyula pénzügyi fogalmazó 2, dr. Winter Lajos 1, dr. Sajóviz Sándor 1, N. N. (K.) 1, N. N. (C.) 1, N. M. (B.) 1 korona. Összesen 17 korona.

— **Zöld kutya.** Barnum gyűjteményébe való csodát bámulnak most Nemetpárdányon. Mint ugyanis lapunknak onnan jelentik, Kauten Péter ottani gazda kutyája egy oly kutyacsemét hozott a világra, amely világos zöld színben pompázik. A kutyakölyök egyébként teljesen rendes formájú és zöld színe dacára is kutyabaja van.

— **Nyilvános nyugtázás.** A zichyfalvai állami óvoda ovónői Gerger Malvin és Zelma kisasszonyok január 31-ikén szép erkölcsi és anyagi sikerű gyermekelőadást rendeztek a „Kisdednevelők Otthona” javára. Az előadás tiszta jövedelme 130 korona, mely összeget illetékes helyére megküldték. Az előadás jövedelméhez a következők járultak hozzá felülfizetéseikkel: Auer Mihály 5 korona, Stodách Gyula 5—, id. Maly Miklós 5—, Ebner Mihály 4—, Wagner András 360, Wagner Mátyásné 340, Martin József 260, Rieger András 2—, Basztian Vilmosné 2—, Schwartz Samu 2—, Sartor Henrik 2—, Bauer Jakab 160, Rieger Péter 140, Jasper Mihály 140, Müller Mihály 120, Schell János 1—, Steinbrücker Józsefné 1—, Tiroch István 1—, Omász György 1—, Löschardt Nándor 1—, Eusch Miklós 1—, Wasching Györgyné —80, Medve József —80, Kaiser Károly —80, Wagner Jakab —80, Jákó Vince —80, Jászberényi Róbert —60, Hasenfratz János —60, Bauer József —60, dr. Bernárd József —40, Lager György —40, Fischer János —40, Hesz Jánosné —40, Gábor Antal —40, Kolmer Péter —40, Darszon Janka —40, Fischer Lajos —20, Rieger Péter —20, Theodorovics János —20, Klein Jakab —20, Schak Guztáv —20, N. N. —20, összesen 50 korona. A nemes-szívű adakozók fogadják ez uton is a jó ügy érdekében hálás köszönetünket. Zichyfalván, 1904. évi február hó 1-én. Auer Mihály állami iskolai igazgató, Stodách Gyula állami tanító.

— **Öngyilkosság a szállodában.** A Rózsa-szállodát és környékét ma délelőtt véres eset izgatta föl. Egy fiatal borbélylegény ölte meg magát az éjjel a szállodában s ma reggel halva találták a kibérelt szobában. Az öngyilkos Adler Ferenc, katalinfalvai illetőségű fiatal borbélylegény, aki hosszabb idő óta Pretz Antal iteni borbélymesternél állott szolgálatban. Adler tegnap éjjel a Rózsa-szállodába ment, a hol szobát nyitott magának s a bérösszeget rögtön ki is fizette. A szobapincérnek ma reggel feltűnt, hogy Adler szobája még mindig zárva van s rosszat sejtve, jelentést tett a rendőrségnek. Berkes Lajos rendőrhadnagy, dr. Mencezer Izidor orvos és Daniel rendőrségi tisztviselő azonnal a

Rózsa-szállodába mentek s miután kopogtatásukra nem kaptak feleletet, a szoba ajtaját feltörték. Most azután látták, hogy Adler vérbenfagyva, kezében a revolverrel, az ágyon fekszik. Dr. Mencezer megvizsgálta a borbélylegényt, de már csak a bekövetkezett halált konstatálhatta, melyet három lövés idézett elő. A szoba asztalán levelet találtak, a melyben a szerencsétlen fiatalember elmondja, hogy szerelmi bánat üzte a halálba, egyben arra kéri a szüleit, hogy zenezsóval kísérjék utolsó útjára s huzassák el a sirja fölött három kedvenc nótáját. Adler holttestét a rendőrség halottaskamrájába szállították, az öngyilkosságról pedig értesítették szüleit.

— **Egy katonatiszt tragédiája.** Viruló, fiatal emberélet pusztulásáról kapunk hírt Nagyikikindáról. Lujano vits Boldizsár cs. és kir. főhadnagy folyó hó 27-én hosszú és kínos szenvedések után az anyai házból igazán jobb létre szenderült. A deli fiatal katonatiszt, kinek pályafutása a legszebb reményekre jogosította hozzátartozóit, a Szatmáron állomásozó cs. és kir. gyalogezrednek volt a főhadnagya, akit ott az idegenben is szeretettel és becsüléssel környékeztek. Egy év előtt elmebajja esett s akkor a budapesti Schwarzzer-féle intézetbe helyezték el, honnan azonban néhány hónapelőtt hazahozták Nagyikikindára. Itt állapota a paralysis progressiva előrehaladásával napról-napra rosszabbodott, míg végre szenvedéseitől megváltotta a halál. Temetése csütörtök délután ment végre teljes katonai pompával, a kikindai huszárhelyőrség, továbbá az elhunyt ezredének három ki küldött tisztjének részvételével.

— **Eltűnt örökség.** Özvegy Kálmán Péter nagyszentmiklói asszonynak a napokban meghalt egy káplán testvére Párdányban, akitől 3300 koronát örökölt. A pénzt hazahozta és elrajtette otthon egy szekrényben. — Szerdán reggel az özvegy misére ment, vele lakó Péter fia eltávozott, hogy egymást bevásároljon. Midőn hazamentek, megdöbbenve vettek észre, hogy az ablak be van törve és a pénz a szekrényből hiányzik. Jelenlést tettek a csendőrségnek, a nyomozás megindult s a pénzt csakhamar megtaláltak egy kerdőbe költve a kertben egy rakás hamu alatt, de 130 korona hizával. A vizsgálat tovább folyik, hogy a testest kézrekerítsék.

— **Veszedelemes lórugás.** Mint T. Kanizsáról írják, Miatov Vászta oroszálamosi földművest iszonyu sebekkel vitték be a mult hétfőn a járási kórházba. A szerencsétlent ugyanis egy ló fejbe rugta, úgy hogy összes fogai kitériék, alkapsai összeserosolódtak, arca pedig mind két oldalon a szeméig széjjel vált. Főgyógyulása valószínű, de egész életére ijesztő módon el lesz torzulva az arca.

— **A koldus halála.** Szomorú véget ért Nagy-szentmiklósban egy Andron György nevű szegény koldus ember. A koldus ugyanis, ki egy kicsiny szobában lakott, mult éjjel gyertyát gyújtott és a gyufát eldobta, az eldobott gyufa a szobáskában szerte heverő rongy- és papírdarabokba kapott, melyek meggyultak és az így keletkezett füst a szegény koldust megfojtotta. Reggel halva találtak Andront szegényes vackan.

— **Farsang.** Az idej farsangot az eddigi bejelentések szerint a következő multságok töltik ki:

Február 6: Lloyd-estély.
Február 6: Veteran multság.
Február 13: Az ifjusági egyesület estélye.
Február 15: A német olvasókör táncestélye.
Február 16: Beszede.
Február 16: A „Harmonia” férfidalkör jux-estélye.

Színház és Irodalom.

* **Az Uránia tudományos színház** tegnap este tartotta első előadását a városi színházban. Rath István poetikus darabját az Egyptom-ot mutatta be 120 színes képpel és 18 mozgófényképpel. A sikerült előadásra szép közönség gyűlt össze, mely élvezettel gyönyörködött a pompás színes képekben, a melyek hű és ragyogó képét nyújtják Egyptom csodás világának őskorától fogva máig. A három felvonásra osztott darabban először a nagy afrikai sivatag rejtelmét látjuk szemünk előtt elvonulni, majd a második felvonásban Egyptom életének, a Nilus völgyének remek tájait és különösségeit végül a harmadikban Egyptom fővárosába Kairóba vezetnek el bennünket a képek. A mozgófényképek közül sikerült az első felvonásban az oroszlánkölykek szoptatása, a matalrijei strucentyészto, a nagy piramis megmászása, a második felvonásban tevelakoma, a szakije, az ősi vízmerőgép és a tréfás atlétaverseny, a mely zajos derűtséget is keltett. A kairói részek közül: Seta Kairó utcaim, a khedive és kísérete, egy

kairói berber-családról bemutatott képek stb. A tarka és poetikus képek sorozatát a ghazije hasztanca fejezi be. A szépen megírt szöveget Márfy Károly adta elő, csengő tiszta orgánumával érvényre juttatta a szöveg minden részletét.

A színház ma este Németh Péter Berlini életét adja elő, a mely az Urániának egyik legszenzációsabb darabja s teljes mértékben megérdemli az érdeklődést.

Dr. Pacséri Károly írói működése. Bár-mily szerényen munkálkodik is valaki a nemzeti és hazafias kultúra előmozdításán, bármennyire is elakarja magától háritani az érdem babérkoszoruját, mégis megtalálja kellő időben a maga jutalmát akkor, a midőn arra nem is számított, a mint azt az alábbi sorokból is láthatjuk.

A Szinyei József királyi tanácsos, a magyar nemzeti muzeumi hirlapkönyvtár igazgató öre és a magyar királyi tudományos akadémia levelező tagjának szerkesztésében Budapest az Akadémia megbízásából megjelenő magyar írók élete és munkái című mű tizedik kötetének most megjelent első füzetét Pacséri Károly, torontál-vármegye agilis királyi tanfelügyelőjének élet-rajzát és irodalmi működését közli, a midőn a többi között így folytatja:

Pacséri Károly, bölceleti doktor, kir. tanfelügyelő, Pohászka Alajos zenetanár és pacséri Odry Erzsébet fia, szül. 1864. jan. hó 24-én Losoncon (Nógrád vm.); gymnasiumi tanulmányait Losoncon, a VI. osztályt Pozsonyban, a VII. és VIII. Esztergomban végezte, az utóbbi három osztályt mint esztergom-főegyházmegyei papnövendék. A bécsi és innsbrucki egyetemen előbb theologiai, a bécsi s budapesti egyetemen utóbb bölceleti tanulmányokat végzett 11 feléven át. 1884—1892-ig báró Babarcsy, gróf Draskovich Iván, gróf Zichy Jakab és gróf Wenkheim Frigyes házaiban nevelősködött. Az 1892—1893 tanévben a budapesti Ferenc-József-nevelőintézetben nevelőtanár, 1893—1894-ben Kassai főreáliskolai tanár volt, 1894-ben nyert bölceleti doktori oklevelet a budapesti egyetemen és azon év júl. elején Bács Bodroghmegye kir. segéd-tanfelügyelőjévé nevezetett ki. 1897-ben szolgálatára a vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumba rendeltetett be. 1898-ban Nógrádmegye kir. tanfelügyelőjévé nevezetett ki, honnét hasonló minőségben Torontálmegyébe helyeztetett át. Pohászka családi nevét 1889-ben változtatta Pacsérira. — Nevelésügyi s tanügyi cikkeket írt a fővárosi s vidéki lapokba. Munkái: 1. A Szent Imre-egylet története. Budapest, 1888. 2. Marcus Fabius Quintilianus nevelési elveiről. Tekintettel a római nevelés és művelődés történetére, paedagogiai tanulmány. Kassa, 1894. 3. Tanfelügyeletünk és a tanfelügyelői szakvizsgálat. Zombor, 1897. 4. Quintilianus és Plutarchos. Neveléstörténeti tanulmány. Budapest, 1900. 5. Nógrádmegye népoktatásának története. Balassagyarmat, 1900. 6. Garamszegi Lubrich Ágost élete és munkái. Ugyanott, 1901. Sajtó alá rendezte Lubrich Ágost művét: Neveléstudomány, szerzőtől átdolgozott kiadás. B. Gyarmat, 1901. két kötet. Szerzőnek fénynyom. arck. Szerkesztette a Nógrádmegyei Tanügy c. havi folyóiratot 1900. és 1901-ben Balassa-Gyarmaton. M. Könyvészet 1894—1900. Századunk névváltoztatásai. Önéletrajzi adatok és a m. n. muzeumi könyvtár példányaiban is közölt adatokat.

ESKÜDTSZÉK.

A meggyilkolt intéz. Novákovics László és Radu Mihály melencei cigányok bűnügyében az esküdtbírósg tegnap délután és ma délelőtti folytatta a tárgyalást. Tegnap délután kihallgatták az összes tanukat, a kiknek nagyrésze a vádlottak ellen vallott. Ma délelőtti került a sor a vád- és védbeszédek elmondására, melyek a délelőtti jó részét lefoglalták. A védbeszédek elmondása után a kérdések megszövegezésére került a sor, azután déiben az elnök berekcsztette az ülést. Itéletre csak estefelé kerül a sor.

TÁVIRATOK.

A delegációk.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből táviratozzák: A magyar delegáció külügyi albizottsága ma délelőtti ülést tartott, melyen Goluchowski grófnak már a múlt év végén elmondott expozéja kapcsán a külügyi előirányzatot vitatta meg.

A hét végén, szombaton, a tengerészeti bizottság intézi el a tengerészeti előterjesztést. A jövő hét elején, hétfőn a hadügyi albizottság ül össze, hogy Széll Kálmán elnökle alatt ellentéte a hadügyi budgetet és meghallgassa Pitreich hadügyminiszter nyilatkozatait. E szerint a

programm szerint a plenáris tárgyalásokra újólag előreláthatóan a jövő hét végén kerülhet sor.

A vámértekezlet.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Az osztrák-magyar vámkonferencia megegyezéssel fejezvé be tanácskozásait, a konferencia tagjai tegnap ülést tartottak a jegyzőkönyvek hitelesítésére.

Az osztrák Reichsrath megnyitása.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből megerősítik, hogy az osztrák Reichsrathot február végén összehívják.

A pápa lemondási híre.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából táviratozzák, a pápa lemondásáról terjesztett híreket a Vatikán félhivatalos lapja az „Osservatore Romano“ alaptalan mendemondának nyilvánítja.

Az orosz-japán háboru küszöbén.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint ott tegnap híre terjedt, hogy Alexejev tengernagy parancsot kapott volna, hogy üzenje meg Japánnak a háborut. Az alsóházban meginterpellálták ezért a pénzügyminisztert, aki azt felelte, hogy semmi határozott tudomása nincs erről.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák: A cár tegnap egy diplomatával beszélgetést folytatott, melynek során a békéről volt szó s a diplomata kiemelte a cár békeszeretetét, a mire a cár ezt mondotta.

— Igen ám, de mindennek van határa.

A cárnak ez a kijelentése azt bizonyítja, hogy Oroszország immár el van szánva a háborura.

Idegbajos tengernagy.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Port-Arthurból táviratozzák, hogy Alexejev orosz tengernagy súlyos idegbajban megbetegedett.

Kubelik — földbirtokos.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kubelik János hegedűművész, aki nálunk szerepelt hírnevét, most cseh földbirtokos lett. Kubelik ugyanis, mint Prágából táviratozzák 56000 koronáért birtokot vett Csehországban Kerin mellett.

A budapesti asztalosok sztrájkja.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) A fővárosi asztalosok sztrájkja még mindig tart, remélhető azonban, hogy nem ölt nagyobb mérvet s kilátás van a mielőbbi békés megegyezésre.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. február 4.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilóg.	50 kilogr. ára		kilóg.	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Tiszavidéki	uj	76	7.70	785	80	8.10	8.25
Pestvidéki	uj	75	7.60	775	80	7.95	8.10
Bánsági	uj	76	7.60	775	80	7.95	8.05
Bácskai	uj	76	7.70	785	80	8.10	8.25
Rozs	uj	elsőrendű	70-75	6.40	6.50		
		másodrendű	—	6.25	6.40		
Árpa		takarmány	80-82	5.60	5.80		
		égetni való	82-84	5.50	5.60		
Zab		sörfőzésre való	84-85	0. —	0. —		
Tengeri		bánsági	39-41	5.50	5.70		
		másnémet	—	5.45	5.55		
		—	—	0. —	0. —		

Határidő-üzlet.

Budapest, február 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.) 7.86 — —
 Tengeri (májusra 1904.) 5.30 — —
 Zab (áprilisra) 5.50 — —
 Rozs (áprilisra) 6.56 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
 Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Páncsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Páncsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Páncsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Páncsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Közgazdaság

Közygylések.

- Február 7. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 7. A „Nagyszentmiklósi népbank mint részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 11. Az „Ittebei takarékpénztár részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 14. Az „Első módosi hengergőzmalom részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 14. Az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság“ közgyűlése.
- Február 14. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 14. A „Beodra-karlovai takaré- és előleg-szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 14. A „Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet“ közgyűlése.
- Február 16. A „Módosi takarékpénztár“ közgyűlése.

A Hitelbank közgyűlése.

A Torontálmegyei takaré- és hitelbank tegnap tartotta meg közgyűlését az új bankhelyiségekben.

Steinitzer Géza vezérigazgató örömmel üdvözölte megnyitó beszédében a szép számmal megjelent részvényeseket s abbéli reményének adott kifejezést, hogy az intézet további működése az új helyiségekben is egyaránt üdvös lesz úgy a közgazdasági életre, mint a részvényesekre.

Az évi jelentés kapcsán beterjesztett mérlegadatai világos képét nyújtják az intézet körültekintő vezetésének minden téren, a melylyel Steinitzer vezérigazgató az igazgatósággal karöltve ezt a régi intézetet a vidék legtekintélyesebb intézetei közé emelte.

Az évi jelentés a következőkben számol be az intézet működéséről:

Tavalyi jelentésünkben annak a reménynek adtuk kifejezést, hogy társaságunk XXXVI. rendes évi közgyűlését már az új székház gyűléstermében fogja megtarthatni.

Reményünk beteljesedett, t. részvényeseinket ezekben a diszes és minden tekintetben megfelelő helyiségekben fokozott örömmel üdvözöljük, mert az Önök áldozatkészségének köszönhető az, hogy városunk két utcáját díszítő ezen szé- és bérház felépített úgy, hogy az intézet helyiségszükséglete előreláthatólag hosszú időre kielégítést nyert.

A házépítési számla 201.853 kor. 18 fillérrel szerepel a mérlegünkben és még függő 1400 kor. 203.253 kor. 18 fillérre emelkedni fog. Ebben az összegben benne van a telek vételára 64.000 kor. és 22.637 kor. 37 fillér oly kiadás, mely ugyan az építéssel kapcsolatos, de azon hitelbe nem számítható, mely a t. közgyűlés részéről az építés foganatosítására rendelkezésünkre bocsájtott. A fenti két összegnek vagyis 86.637 kor. 30 fillérnek levonásával ugyanis 116.615 kor. 88 fillér kiadás jelentkezik, mint tényleges építési költség és így a 120.000 kor. építési hitellel szemben 3383 kor. 12 fillér a megtakarítás.

Az építést megelőző bizottsági szemlék és vitás mesgyekérdések tisztázása, hirdetések és a kitűzött pályadíjak, végül a beérkezett tervek műszaki felülbírlata 4583 korona 66 fillér kiadást igényeltek; a bérház utcai lakásának jó levegőt biztosítandó, mi kezdeményeztük a Gymnasium-utca csatornázását és a város e címen viselt költségeihez 1500 koronával hozzájárultunk.

A házban alkalmazott vízvezeték céljaira kitűnő és elég bő forrásu mélykutát furattunk és a vizemelésre villanymotort alkalmaztattunk, mely berendezések 3223 korona 30 fillér kiadást okoztak.

Az intézet vagyonértékeinek, nemkülönben

az őrizetére bízott letételek biztos elhelyezése különös gondoskodásunk tárgyát képezvén, ezen feladatunkat gyökeresen kívántuk megoldani, mívegből a vaspénzszekrények befogadására a híres Arnheim céggel egy pánccélszobát (Tresor) építettünk és abba ugyanazon cég által bérbe adható pánccélszekrényeket (Safe deposits) szereltettünk. A jelenkor műszaki tudásának színvonalán álló eme alkotása 7000 koronába került. Végül 6330 korona 34 fillérre rug a művezetés, ellenőrzés és felülvizsgálat költsége. A most felsorolt kiadások adják azon 22.637 korona 30 fillért, mely összeg az előirányzott építési hitelen kívül esik.

Nagyon természetes, hogy az új helyiségekbe az intézet alakulása, vagyis 1867. óta birt felszerelést, butorzatot be nem állíthattuk, hanem azt értékesítve, teljesen új butorzzal láttuk el a helyiségeinket. Erre és a villanyvilágításnak mindkét hazban való bevezetésére és lámpák és világító testek beszerzésére 12.317 korona 75 fillért költöttünk, mely összeg „lettár” elnevezés alatt található mérlegünk vagyonrovatában.

Ezekre nézve tisztelettel kérjük utólagos jóváhagyásukat, illetőleg jelentésünknek helybenhagyó tudomásul vételét.

Egyidejűleg jelenthetjük, hogy a bolthelyiségek és lakások mind bérbe vannak adva és a jövő évben már a teljes bérjövődalem fog rendelkezésünkre állani.

Attérve az 1903. üzletév mikénti lefolyására, jelenthetjük, hogy a vidékünkön bekövetkezett átlagos közepes termés és meglehetősen jó gabonárak a szántóföld értékét igen kedvezően befolyásolták úgy, hogy városunk határában a föld ára igen magasra szökött fel. A csekély pénzkereslet, az erős kínálat következtében, az év egész folyamata alatt olcsó kielégítést nyert. Az üzleti viszonyok kedvezőtlen alakulása, végre megérlelte a helybeli társintézetek hozzájárulását ahhoz, hogy a betétek után térített túlmagas kamatláb — legalább részben — leszállítsák. Szükségesnek tartanók ennek az egyetértésnek a betéti kamatok további leszállítására irányuló fejlesztését, mert a szedett és térített kamat között azelőtt fennállott kedvező arány már rég megszűnt és a forgalmat — a kereslet hiánya miatt — lehetetlen annyira kiszélesíteni, hogy az olcsó kölcsönnyújtásból folyó jövedelemcsökkenés teljesen ellensúlyoztassék.

Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy a versenynyel lépést tartva, eddig nem használt más eszközökkel, igyekezzünk az intézet bevételeit szaporítani.

Ezen cél elérésére törekedtünk akkor, midőn a múlt év folyamán elhatároztuk, hogy az alapszabályszerű üzletágak egyikét — a törlesztéses kölcsönök nyújtását — ezentúl kiterjedtebb mértékben kívánjuk üzni és e célból egyik előkelő országos intézettel léptünk megállapodásra, mely intézet szükség szerint való engedményezés útján kedvező feltételek mellett átveszi az általunk létesített üzleteket.

A most említett megállapodás azért volt szükséges, hogy intézetünk mobilitását a hosszú lejáratu felmondhatatlan kölcsönök nyújtása ne érintse.

Már a lefolyt évben több rendbeli ilyen évjárdékos kölcsönt engedélyeztünk és részben folyósítottunk is; az utóbbiak mérlegünkben 96 600 koronával kimutatvák.

Üzletünk forgalmát a következő számadatok, melyeket az előző év adataival összehasonlítva nyújtunk, világítják meg.

Az összforgalom	
34,055.776-87 bevétel	és 33,995.449-91 kiadás mellett
volt 1903. évben 68,051.326-78	
1902. évben csak 66,103.279-13	tehát
1903. évben 1,947.947-65	val nagyobb.
A péztári forgalom	
21,320.526-28 bevétel és	21,260.199-32 kiadásból
42,580.725-60-ra alakult 1903. évben,	39,184.003-97-t tett és így 1903-ban
3,396.721-63-val emelkedett.	

Váltó-leszámitolás	
1903. évben 10,813.374-25	
1902. évben 10,580.475-40	többlet
1903. évben 232.898-76	
a tárcában maradt 1903. végével 2,818.004-34	és 1902. végével 2,486.699-45
1903. végével több 331.304-89-val.	
Viszontleszámitolásban pedig	
1902. végével 1,026.313-34	
1903. végével 857.681-17	
megterhelésünk csökkent tehát 168.632-07-val.	

A tárcában levő és viszontleszámitolás útján elhelyezett váltók együttes összege 3,675.685 kor. 51 fillér, melynek körülbelül 23%-a keresett és talált idegen tárcában elhelyezést.

A leszámított váltók közül 1,102.579 kor. 68 fillér jelzáloggal és 331.326 kor. 39 fillér kézizáloggal van biztosítva.

A viszontleszámitolás csökkenése szoros

okozati összefüggésben áll a betétállomány növekedésével.

A betétek	
állása ugyanis 1903. végével 2,437.817-09 és	1902. végével 2,031.023-84 volt
az emelkedés tehát 406.793-25	

Saját értékpapirjaink	
1903. végével 97.256	
1902. végével 85.575	értéket képviseltek.

A . . . 11.679 koronát tevő szaporodás vásárlásokra és az árfolyamok emelkedésére vezetendő vissza. Az 1465 kor. 50 fillér árfolyam-szaporulat az illető tartalék javára könyveltetett. Értékpapirjaink jegyzékét jelentésünk végén adjuk.

Ingatlanaink	
a múlt év folyamán egy szőlőskerttel szaporodott, melyet egy adósunk ellen vezetett árverés alkalmával vettünk 2700 koronáért. Az 1902. év végével kimutatott átlag 15.700 korona volt, míg az most 18.400 koronával található a mérleg vagyonrovatában. Ezt a szőlőskertet különben már a folyó évben haszonnal értékesítettük.	

Tartalékjaink
az ideai alapszabályszerű ellátás után következő alakult:

a) rendes tartalék-alap	200 000—
b) különleges tartalék-alap	195.762-25
c) árfolyami különbözeti tartalék-alap	14 874-49
	410.836-74

Az alapszabályok 7. §-ának rendelkezése szerint az évi tiszta nyereség egy ötödresze (20%) mindaddig a különleges tartalék-alap képzésére fordítandó, míg ez utóbbi a 200.000 koronát el nem éri. A folyó 1904. év jövedelméből az érintett célra még hiányzó 4237 kor. 75 fillér előreláthatólag kiegészítő lesz s ezek szerint a jövő évi rendes közgyűlés lesz hivatva azon előterjesztéseink felett határozni, melyek — a tartalékok rohamos szaporításának szüksége már fenn nem állván — a tiszta jövedelem egy részének a lettár leírására és a most épült székház könyvbéli értékének csökkentésére való fordítását fogják célozni.

Ezek után az 1903. üzletévről szóló zár számadásainkat van szerencsénk a t. közgyűlés birálata alá bocsájtani, megjegyezvén, hogy a felügyelő-bizottság azokat felülvizsgálta és helyeseknek találta.

Ezen bizottság jelentése alapján kérjük, hogy a 3468 korona veszteségelirást elhatározni, a mérleget helyesnek kimondani és az előterjesztett alakban megállapítani, végül a t. közgyűlés rendelkezésére álló tiszta nyeresemény mikénti felosztását tárgyzó indítványainkat elfogadni és bennünket a múlt évi ügykezelésre nézve, a további felelősség terhe alól feloldani méltóztatassék.

Az 1903. évi nyereség	68.082-58
abból kihasítandó: a különleges tartalék-alap elállítására 20%	13.616-52
13% az igazgatóság jutaléka címén	8850-69
a hivatalnokok jutalmazására általunk az alapszabályok 25. §. c) pontja alapján megszavazott	1500— 23.967-21
marad	44.115-37
és az 1902. évből származó elővitel	1711-38
összesen	45.826-75

a t. közgyűlés rendelkezésére. Indítványozzuk, hogy ebből a . . . 45.826-75-ből a részvényeseknek 10% osztalék címén kifizetessék 40.000—

a lettár értékéből leírassék	3.317-75
jótekonny- és közcélú adakozásokra való felhasználás végett rendelkezésünkre bocsájtassék	1 000— 44.317-75
és a megmaradó	1.509—
koronának az 1904. év javára leendő előírása elrendeltessék.	

A 34. számú részvényesjelvények ellenében már f. hó 4-étől kezdődőleg kifizetésre kerülhet a 20 korona osztalék az intézet pénztáránál.

A felügyelő bizottság egyik érdemes tagja dr. Holländer László ur, városunkból végleg eltávoztván, állásáról lemondott.

Helye, a még 2 évig tartó választási időre betöltendő lévén, napirendre tűztük: 1 felügyelő-bizottsági tagnak választását, melyet a választmányi tagok pótválasztásával együtt kérünk megejteni.

Az utóbbi testületbe ugyanis a választási időtartam lejáratával kilépő: Grünbaum Frigyes, Hiller Arnold, Kardos Samu dr., Kurländer Imre, Mayer Henrik és Temmer Sámuel urak helyébe választandó 6 tag 3 évre és azonkívül pótválasztás útján lesz betöltendő még az időközben netán megüresedő állás is.

Megjegyezzük, hogy a sorrend szerint kilépők közül Mayer Henrik ur már közvetlenül a múlt évi közgyűlés után önként leköszönt.

Az évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette s úgy Steinitzer Géza vezérigazgatónak, mint az igazgatóság többi tagjainak és a tisztviselői karnak eredménydus működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Végül megejtették a választásokat, melynek eredményeképpen megválasztották a felügyelő-bizottságba 2 évre Gyárfás Ödönt, a választmányba 3 évre Grünbaum Frigyes, Hiller Arnoldot, dr. Kardos Samut, Kurländer Imrét, Mocsányi Rikárdot, Temmer Sámuelt és 2 évre Schenk Hermant.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JANOS.

Ajánlati árverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhírré teszi, miszerint vb. Stern H. és fia nagybecskereki cég csődtömegéhez tartozó alanti részvények és részvényesjelvények folyó évi február hó 8. napjának d. e. 1/2 12 órakor tömeggondnok irodájában tartandó ajánlati árverés útján fognak eladatni.

Árverés alá kerül:
A csődlettár 817. tételszám alatt felvett két darab Németszárcsai takarékpénztár, mint részvényláráságnak 192. és 193. számú részvénye és három darab 189. és 194. számú szelvénye.

Vevők kötelesek zárt írásbeli ajánlatukat legkésőbb 1904. évi február hó 8-ának d. e. 11 óráig tömeggondnoknál benyújtani és bánatpénzül 50 koronát mellékelni

A választmányt nem kötik az ajánlatok, azok közül szabadon választhat, esetleg az írásbeli ajánlatokat tevők között azonnal új szóbeli árverést tarthat.

Vevő köteles a vételért azonnal lefizetni, ellenesetben bánatpénzét elveszíti. Kelt Nagybecskereken, 1904. évi február hó 2-án.

Dr. Vászits Endre,
mint a vb. Stern H. és fia cég csődtömeggondnoka.

Torontálmegye nagyszentmiklósi járás főszolgabírójától.
7180.903. sz. kig. 128-32

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Porgány községében rendszeresített szülész női állásra pályázatot nyitok.

Évi fizetés 100 azaz száz korona. Első szülésnél 4 korona, a többi szülésnél 2—2 korona díj jár. Szegények ingyen kezelendők.

Pályázók a kellőleg okmányolt kérvényeiket folyó évi február hó 29-ig bezárolag hivatalomnak küldjék be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Nagyszentmiklós, 1904. január hó 29-én.

Hadfy,
főszolgabíró.

Legelő kerestetik.

Bégaszentgyörgy községe 400 drb szarvasmarha számára keres 1904. évre jó minőségű legelőt bérletre, kimerítő ajánlatok alólírott címre kéretnek.

Községi előjáróság.

Ház-eladás.

A Sas-utcában újból épült ház — hivatalnokoknak különösen alkalmas — szabad kézből nagyon előnyös feltételek mellett eladó. — — — — —

Bővebbet ugyanott.

(121-x,2)